

UCHWAŁA NR XLV/344/17
RADY GMINY SŁAWNO
z dnia 29 grudnia 2017 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697, poz.60, poz.1292 i poz. 2217) oraz art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, poz. 2232) **Rada Gminy Sławno uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 poprzedzony diagnozą problemów społecznych na terenie Gminy Sławno w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018r.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
mgr inż. Arkadiusz Knap

I. WSTĘP

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obliguje gminy do opracowania i realizacji gminnych programów wspierania rodziny.

Wiadomo, że rodzina stanowi podstawową komórkę społeczną, jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym. W zależności od tego jak ona funkcjonuje, tak kształtują się postawy kolejnych pokoleń. W przypadku, gdy rodzina funkcjonuje nieprawidłowo, wymaga wsparcia innych instytucji do tego powołanych. Wielokrotnie pomoc udzielana powinna być kompleksowo tak, aby np. pomóc dziecku, a tym samym pozostałym członkom rodziny.

Biorąc pod uwagę różnorodność problemów tworzone są specjalne programy osłonowe mające na celu wsparcie w różnych sferach życia.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną działań w zakresie programu wspierania rodziny stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Działania ujęte w programie prowadzone są również w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- 2) Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 3) Ustawę z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 4) Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 5) Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

oraz

- 1) Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- 2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- 4) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 5) Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY SŁAWNO

Przy założeniu, że przyczyn niewydolności wychowawczych można m.in. dopatrywać się w alkoholizmie, zaburzeniach psychicznych, bezrobociu, ubóstwie, mających różny charakter i stanowiących podstawę do zachowań nieakceptowanych społecznie w niniejszej diagnozie przedstawione zostaną różne oblicza i uwarunkowania problemu z uwzględnieniem ich wpływu na funkcjonowanie rodziny.

- **Zakres działań profilaktycznych i pomocowych na terenie Gminy Sławno.**

W celu zapobiegania zachowaniom nieakceptowanym społecznie, jak również wspierania rodzin-osób wymagających pomocy tworzone są programy osłonowe mające na celu ujednoczenie zasad postępowania i wskazania instytucji świadczących pomoc. Dlatego też w Gminie Sławno funkcjonuje min. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, Gminny Program Wspierania Rodziny

Realizacja zadań wynikających z W/w Programów obejmuje swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno, w skład, której wchodzi 34 miejscowości, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grażowice, Grudzeń Kolonia, Grudzeń Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno Kolonia, Sepno-Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel-Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów Kolonia, Zachorzów Wieś.

Realizacja programów oparta jest na infrastrukturze społecznej tzn. lokalnej infrastrukturze edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, przeciwdziałaniu bezrobociu, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym.

Grupą docelową działań pomocowych są osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie m.in. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek jak i nie akceptowanych społecznie zachowań. Dodatkowo na bieżąco działalność Szkół, GKRPA, GOPS, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji ułatwia ustalanie środowisk wymagających wsparcia w różnych sferach życia.

Informacje zawarte w niniejszym materiale prezentują diagnozę aktualnej sytuacji społecznej Gminy Sławno.

- **Położenie Gminy**

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

- **Dane statystyczne**

Według danych na miesiąc grudzień w gminie mieszkało 7776 osób w tym 3889 kobiet i 3887 mężczyzn.

Zmiana w ostatnich trzech latach liczebności populacji na obszarze gminy przedstawia się następująco:

Tabela Nr 1 Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2014	2015	2016
liczba urodzeń	80	100	104
liczba zgonów	81	65	65
Saldo	-1	+35	+39

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego.

Jak widać liczba urodzeń od 2014 roku sukcesywnie wzrasta. Widoczny jest również spadek zgonów.

Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest udział w wieku aktywności zawodowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2 Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej.

Lata	2014	2015	2016
przedprodukcyjny (0-18 lat)	1843	1840	1840
w tym			
kobiet	907	888	888
mężczyźni	936	952	952
produkcyjny (19-59 lat)	4378	4786	4686
w tym			
kobiety	2081	2136	2135
mężczyźni	2297	2542	2541
poprodukcyjny (pow. 60 lat)	1535	1260	1260
w tym			
kobiet	903	866	866
mężczyźni	632	394	394

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Na wskazaną ilość mieszkańców osoby w wieku:

- przedprodukcyjnym stanowią- 23,66% populacji,
- produkcyjnym stanowią -60,15 % populacji,
- poprodukcyjnym -16,20.% populacji

co oznacza, że jest to gmina o przeważającym procencie osób w wieku produkcyjnym.

Kolejnym ważnym elementem jest stosunek społeczeństwa do zawieranych małżeństw, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 3 Zawierane małżeństwa i rozwody

Lata	2014	2015	2016
Przeciętna liczba zawieranych w ciągu roku małżeństw	87	58	58
Przeciętna liczba rozwodów	11	6	6
Saldo	+ 76	+52	+52

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać społeczeństwo nadal podchodzi do instytucji małżeństwa z rozwagą, o czym świadczy stosunkowo nieznaczny procent rozwodów w stosunku do zawartych związków małżeńskich.

- **Infrastruktura społeczna.**

Na terenie Gminy funkcjonuje 8 Publicznych Szkół Podstawowych (w tym dwie z klasami gimnazjalnymi) oraz 4 punkty przedszkolne. Łączna ilość uczniów- **1050**; w szkołach podstawowych – **699**, w klasach gimnazjalnych –**180**, punkty przedszkolne- **137**.

Ponadto znajdują się 2 placówki kulturalno-oświatowe (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka); 2 Ośrodki Zdrowia; 1 punkt apteczny;

Działają szereg organizacji pozarządowych tj:

- 6 klubów sportowych,
- 9 OSP,
- Gminny Związek Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych,
- Stowarzyszenie Gminy Sławno „Tradycja i Rozwój.”

Ponadto, w ramach działań pomocowych na terenie gminy funkcjonuje również Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw.

- **Rynek napojów alkoholowych.**

Tabela Nr 4. Sprzedaż napojów alkoholowych –limity i stan faktyczny

Lp.	Lata	2014	2015	2016
1	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę Gminy	60	60	60
2	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży(sklepy)	45	45	45
3	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15	15	15
4	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży(sklepy)	79	76	85
5	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	5	4	4
6	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	3	3	3

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie

Rynek alkoholowy na przestrzeni lat jest praktycznie niezmienny, co może świadczyć o stabilności branży alkoholowej oraz popycie na wyżej wskazany asortyment.

- **Bezpieczeństwo publiczne.**

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie Gminy czuwa bezpośrednio Komisariat Policji w Paradyżu ale również Komenda Powiatowej Policji w Opocznie.

Na bieżąco podejmowane są działania mające na celu podniesienie poczucia bezpieczeństwa miejscowej ludności m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (interwencje domowe, procedura Niebieskiej Karty) czy też dbałości o „abstynencje” mieszkańców. Dodatkowo od 5 stycznia 2016 roku w siedzibie GOPS w Sławnie przyjmuje dzielnicowy - funkcjonariusz Komisariatu Policji z Paradyża.

Tabela Nr 5 Liczba działań Policji w stosunku do osób nietrzeźwych

Lata	2014	2015	2016
Liczba zatrzymanych osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	8	3	10

Źródło: Komisariat Policji w Paradyżu

W 2016 roku widoczny jest wyraźny wzrost zatrzymanych osób nietrzeźwych na terenie Gminy. Zestawienie to może świadczyć o czujności organu Policji oraz braku odpowiedzialności obywateli.

Wielokrotnie alkohol przyczynia się również do agresywnych zachowań, których efektem jest uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty.” Biorąc pod uwagę fakt, że stanowi to 90% prowadzonych przypadków każdorazowo rodziny z problemem przemocy informowane są o możliwości podjęcia działań w kierunku leczenia odwykowego domownika. Poniższe zestawienie ilustruje działania na rzecz przemocy w rodzinie na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela Nr 6 . Działania na rzecz przemocy w rodzinie

Lp.	Procedura „ Niebieskiej Karty”	2014	2015	2016
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	26	22	23
2	Liczba realizowanych „ Niebieskich Kart” w tym otrzymanych od:	32	26	25
	• Policji	27	22	21
	• przedstawicieli oświaty	0	0	0
	• przedstawicieli GOPS	5	4	4
	• pracownika służby zdrowia	0	0	0
3	Liczba posiedzeń grup roboczych	79	73	62
4	Liczba wizyt monitorujących środowisko	104	114	66
5	Liczba zamkniętych „ Niebieskich Kart”	21	21	18

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Sławnie

Widoczny jest coroczny nieznaczny spadek prowadzonych spraw w zakresie przemocy w rodzinie gdzie z zasady przyczyną jest alkohol. Stale dominującą instytucją uruchamiającą procedurę „ Niebieskiej Karty” jest Komisariat Policji, a w dalszej kolejności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Brak natomiast działań przedstawicieli oświaty czy służby zdrowia. Wynikać to może jednak z faktu, że we wskazanych przypadkach ofiarami przemocy są osoby dorosłe; dzieci natomiast są jedynie, lub „ aż” świadkami zachowań przemocowych.

Dodatkowo w ramach zwiększenia pomocy specjalistycznej corocznie Wójt Gminy Sławno zawiera Umowę ze Starostą Powiatu Opoczyńskiego na świadczenie usług Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego będącego w strukturach PCPR w zakresie:

- a) poradnictwa prawnego,
- b) poradnictwa psychologicznego,
- c) terapii indywidualnej i grupowej,
- d) terapii rodzin,
- e) poradnictwa socjalnego.

Tabela Nr 7. Osoby korzystające z pomocy Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie

Lata	2014	2015	2016
Łączna ilość osób/rodzin korzystających z Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego z terenu Gminy Sławno	38	49	33

Źródło: Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego w Opocznie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie

Jak widać w ostatnim roku zmalała liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy, choć osoby nadal wielokrotnie deklarują potrzebę uzyskania pomocy z Zespołu Interwencji Kryzysowej. W połączeniu z ilością prowadzonych „Niebieskich Kart” może to świadczyć o poprawie sytuacji rodzinnej na naszym terenie.

Dodatkowo od września 2017r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie został zatrudniony specjalista pracy z rodziną, którego zadaniem jest wspomaganie rodzin problemowych czy niewygodnych wychowawczo.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że w celu efektywnego rozwiązania problemów z jakimi borykają rodziny na terenie Gminy Sławno współdziała szereg instytucji i organizacji pozarządowych wykorzystując swój potencjał - wiedzę i doświadczenie.

- **Działania pomocowe**

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawa o wspieraniu rodziny, jak również ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obliguje m.in. organy administracji samorządowej do podejmowania stosownych działań. Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane i dostępne instrumenty.

Podstawowy nacisk położony jest na działalność profilaktyczną i wczesne reagowanie. Szkoły Podstawowe jako instytucje pierwszego kontaktu dla młodych osób interweniują w przypadku wystąpienia sygnałów świadczących o niepokojących objawach.

Placówki oświatowe w ramach prowadzonych zajęć posiadają programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

- promowanie zasad zdrowego stylu życia,
- zapobieganie uzależnieniom,
- radzenie sobie z własną i cudzą agresją,
- poznawanie systemów wartości wpływów społecznych,
- pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania,
- nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów,
- promowanie życia bez uzależnień.

Dzięki współpracy z rodzicami i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Opocznie dzieci odpowiednio wcześniej są diagnozowane i poddane stosownej opiece. W szkołach prowadzone jest wczesne wspomaganie oraz indywidualne nauczanie.

Wychodząc naprzeciw problemom zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwił również mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom

Samopomocy w Olszowcu. Zatrudniona tam kadra posiada pełne kwalifikacje do wykonywanego zawodu. Zatrudnienie dostosowane jest do potrzeb.

Szeroko zakrojoną pomoc na rzecz osób i rodzin z problemami prowadzi również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa jak i usługowa w tym min. praca socjalna, pomoc logopedyczna, zabiegi rehabilitacyjne. Pomoc świadczona jest w szczególności w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o pomocy społecznej oraz o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W ramach w/w ustaw realizowany jest szereg świadczeń, co ilustrują poniższe zestawienia.

Tabela Nr 8. Ilość osób korzystających z pomocy społecznej

Lata	2014	2015	2016
Łączna ilość osób/rodzin korzystających ze świadczeń w myśl ustawy o pomocy społecznej w tym z:	695	675	643
pomocy finansowej	152	194	114
pomocy rzeczowej	508	408	487
pomocy usługowej	6	5	7
pomocy rehabilitacyjnej	651	675	623
pomoc logopedycznej	164	120	206

Tabela Nr 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na przestanki przyznania świadczenia

Lp.	Przestanki udzielenia pomocy	2014	2015	2016
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	126	120	108
2.	Bezrobocie	171	134	133
3.	Niepełnosprawność	42	42	50
4.	Długotrwała choroba	148	122	119
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	40	26	32
6.	Alkoholizm	1	1	2
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	0	1	1
8.	Zdarzenie losowe	2	23	3

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak wynika z powyższej tabeli niezmiennie od wielu lat głównymi przestankami do udzielenia pomocy /finansowej, rzeczowej/ jest bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz długotrwała choroba, choć widać tendencję malejącą problemu. Sporadycznie ośrodek udziela wsparcia osobą z problemami alkoholowym- podejmowane są wówczas inne działania zmierzające do poprawy sytuacji.

Aktualny system prawny sprzyja wsparciu finansowemu rodzin. Wynika to m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Tabela Nr 10. Ilość osób korzystających z zasiłków rodzinnych

Lp.	Świadczenia rodzinne	2014	2015	2016
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	477	448	487
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne w tym:	334	327	348
3.	- na 1 dziecko	88	85	85
4.	- na 2 dzieci	134	134	154
5.	- na 3 dzieci i więcej	112	108	113

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Warto zauważyć, że bez pomocy nie pozostają również rodziny „po przejściach” co ilustruje poniższe zestawienie.

Tab. Nr 11. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2014	2015	2016
1.	Liczba rodzin	24	24	19
2.	Liczba osób	38	38	31

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Ponadto dużym wsparciem dla rodzin jest tzw. świadczenie „500+” wprowadzone ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z której w okresie zasiłkowym tj. kwiecień 2016 –wrzesień 2017 skorzystało wiele rodzin.

Tabela Nr 12. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia „500 +” z podziałem na ilość dzieci uprawnionych do zasiłku

Lp.	Liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawczego w tym:	635
1.	na 1 dziecko	314
2.	na 2 dzieci	201
3.	na 3 dzieci	90
4.	na 4 dzieci	22
5.	na 5 dzieci	5
6.	na 6 dzieci i więcej	3

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Oprócz działań w formie świadczeń z pomocy społecznej działania pomocowe prowadzi również powołany przez Wójta Gminy Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela Nr 13. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia indywidualnego przypadku na przestrzeni 3 lat.

Lp.	Lata	2014	2015	2016
1	Liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do ustalenia zasadności zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu leczenia odwykowego	20	26	15
2.	Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	3	13	8

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest w szczególności do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

V. CEL GŁÓWNY

Przy założeniu, że rodzina stanowi podstawową naturalną komórkę społeczną przyjęto, że głównym celem programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Sławno.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Budowanie bezpieczeństwa, również socjalnego rodzin.
2. Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny oraz wzmocnienie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.
3. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym, jak również zapewnienie dziecku prawidłowego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i fizycznego.
4. Eliminacja czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodziny (nałogi, bezrobocie itd.).
5. Przeciwdziałania zachowaniom patologicznym tj.: przemoc, alkoholizm.
6. Ochrona praw rodziny, w szczególności dzieci.

W ramach prowadzonych działań stale prowadzony jest nacisk na działalność profilaktyczno-środowiskową. Podstawowymi celami są:

- wzmocnienie rodziny i przygotowanie do podejmowania decyzji i działań w sytuacjach problemowych,
- wyzwolenie w rodzinie przemyśleń i emocji,
- zaangażowanie jak największej liczby członków rodziny i osób bliskich dla rodziny podstawowej, w której pojawiła się trudna sytuacja, by stworzyć szeroką sieć pomocy dziecku,
- wskazanie dobrych podstaw, w poszczególnych grupach pod konstruktywne rozwiązanie problemu,
- realizacja celów, które są odpowiedzią na potrzeby rodzin i wymagania systemu.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Wspieranie rodzin biologicznych z dziećmi

Lp.	Cel	Działania	Wskaźnik	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Budowanie poczucia bezpieczeństwa	Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny	Wzrost poczucia bezpieczeństwa i komfortu życia w rodzinach.	<ol style="list-style-type: none"> Urząd Gminy, Jednostki organizacyjne z terenu gminy, Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw, Ośrodki Zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Kultury, oraz partnerzy w szczególności: Komisariat Policji w Paradyżu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie, Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie, Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna z Opoczna 	Praca ciągła
2.	Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny oraz wzmocnienie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego	Wzmocnienie więzi rodzinnych Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	Spadek liczby rodzin niezaradnych życiowo	<ol style="list-style-type: none"> Jednostki organizacyjne z terenu Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie. Wójt Gminy Sławno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie 	Praca ciągła W przypadku potrzeb

3.	Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym, jak również zapewnienie dziecku prawidłowego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i fizycznego	<p>Prowadzenie i rozwój infrastruktury społecznej /przedszkola, ośrodki kultury, punkty opieki nad dzieckiem/</p> <p>Dożywianie dzieci w Szkołach</p> <p>Umożliwienie dzieciom i młodzieży z rodzin najuboższych wyposażenia w podręczniki szkolne</p> <p>Organizacja wypoczynku letniego i zimowego</p>	Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju i nauki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Gminy 2. Publiczne Szkoły Podstawowe z terenu gminy 	W miarę potrzeb
4.	Eliminacja czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodziny (nałogi, bezrobocie itd.)	<p>Wsparcie rodzin z problemami:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) udzielenie pomocy finansowej, b) udzielenie pomocy rzeczowej, c) praca socjalna, d) eliminacja nałogów, e) mobilizowanie do utrzymania gotowości do podjęcia zatrudnienia <p>Wczesna interwencja w stosunku do rodzin z dziećmi</p>	Eliminacja dzieci niedożywionych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Publiczne Szkoły Podstawowe i Zespół Szkół Samorządowych z terenu Gminy 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 3. Urząd Gminy, 4. Publiczne Szkoły Podstawowe z terenu gminy, 5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 	W czasie okresu żywieniowego
				<ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Gminy, 2. Publiczne Szkoły Podstawowe z terenu gminy 3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, 4. Gminny Ośrodek Kultury w Sławnie, 5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie 	m- ce II i VII-VIII
			Poczucie bezpieczeństwa socjalnego i finansowego rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	W przypadku stwierdzenia potrzeby
				<ol style="list-style-type: none"> 1. Publiczne Szkoły Podstawowe i przedszkola z terenu gminy 2. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna z Opoczna 3. Ośrodki Zdrowia. 4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 	W czasie roku szkolnego w miarę potrzeb

	Prowadzenie działań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego		1. Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu 2. Ośrodku Zdrowia w Sławnie.	Praca ciągła
5. Przeciwdziałanie zachowaniom patologicznym tj.: przemoc, alkoholizm	<p>Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych</p> <p>Prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii</p> <p>Prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie</p>	Spadek odsetka osób uzależnionych	<p>1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie,</p> <p>2. Jednostki Organizacyjne z terenu gminy,</p> <p>3. Organizacje pozarządowe</p> <p>4. Ośrodki Zdrowia z terenu gminy</p> <p>1. Jednostki Organizacyjne z terenu gminy,</p> <p>2. Ośrodki Zdrowia z terenu gminy.</p>	W ciągu roku / uczniowie w ciągu roku szkolnego
6. Ochrona praw rodziny w szczególności dzieci	Prowadzenie i rozwój infrastruktury socjalnej/przedszkola, ośrodki kultury, punkty opieki nad dzieckiem/		<p>1. Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>2. Ośrodki Zdrowia</p> <p>Urząd Gminy</p>	W przypadku potrzeb W miarę potrzeb

Rozwój form rodzicielstwa zastępczego

Lp.	Cel	Działanie	Wskaźnik	Realizatorzy	Czasookres Realizacji
1.	Budowanie poczucia bezpieczeństwa rodzin	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	Poczucie bezpieczeństwa finansowego rodzin	<ol style="list-style-type: none"> Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie 	Zgodnie z zapotrzebowaniem
2.	Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny oraz wzmocnienie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego	Wspieranie na terenie Gminy rodzin zastępczych w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzeniu im optymalnych warunków w środowisku lokalnym	Wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społecznych	<ol style="list-style-type: none"> Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie Publiczne Szkoły Podstawowe i Zespół Szkół Samorządowych z terenu gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie 	W przypadku potrzeb
3.	Ochrona praw rodziny, w szczególności dzieci	Szeroko zakrojone na terenie Gminy działania informacyjne o formach rodzicielstwa zastępczego	Wzrost świadomości społeczności lokalnej na temat rodzicielstwa zastępczego	<ol style="list-style-type: none"> Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie 	Praca ciągła
		Prowadzenie monitoringu rodzin		<ol style="list-style-type: none"> Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, Publiczne Szkoły Podstawowe i Zespół Szkół Samorządowych z terenu gminy. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 	Systematycznie

VIII. REALIZATORZY

Realizacja zadań wynikających z niniejszego programu wymaga kompleksowych i wszechstronnych działań różnych grup zawodowych i społecznych.

W związku z powyższym realizatorami działań wspierających rodzinę są:

- Urząd Gminy,
- Szkoły z terenu Gminy,
- Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw,
- Ośrodki Zdrowia,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,

oraz partnerzy:

- Komisariat Policji w Paradyżu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna z Opoczna

Koordinatorem programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

IX. CZAS REALIZACJI

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2018-2020.

X. ODBIORCY PROGRAMU

Adresatami programu są:

- dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- rodziny niewydolne wychowawczo, rodziny niepełne i wielodzietne,
- rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
- rodziny zastępcze z terenu Gminy,
- wychowankowie rodzin zastępczych.

XI. OCZEKIWANE REZULTATY

Założenia programu przyjmują, iż w miarę realizacji ustalonych zadań otrzymane zostaną oczekiwane efekty tj.:

- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, co umożliwi pozostawanie dzieci w rodzinach biologicznych,
- podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- konsolidacja działań pomocowych.

XII. MONITORING I EWALUACJA.

W trakcie realizacji założeń następuje etap pracy, na którym osoby zaangażowane w działania jak i sama rodzina obserwują i analizują na bieżąco postępy w realizacji ustalonego planu- dokonują okresowej oceny.

Wskazówki do prowadzenia monitoringu:

1. Sytuacja rodzin zagrożonych dysfunkcjami monitorowania jest na bieżąco przez osoby zaangażowane np. Dyrektora Szkoły, pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownika Ośrodka Zdrowia ewentualnego przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy Zespołu Interdyscyplinarnego, a w przypadku potrzeby funkcjonariusza Policji i przedstawiciela Sądu.
2. Prowadzone działania są dokumentowane, a w uzasadnionym przypadku wprowadzony jest plan współpracy.
3. W czasie dokonywania oceny możliwa jest weryfikacja przyjętych celów.

Opracowaniu podlega system ocen w tym wskaźników na podstawie, których będzie możliwa ewaluacja i sprawdzenie czy podejmowane działania przyczynią się do osiągnięcia zaplanowanych celów; wstępnie ustalana jest lista priorytetów dla populacji lub poszczególnych rodzin w szczególności uwzględniająca:

1. Przyczyny trudnej sytuacji /np. alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwałe bezrobocie/.
2. Możliwości osoby/ rodziny pozostającej w trudnej sytuacji życiowej /np. więzi emocjonalne, wykształcenie zawodowe/.
3. Możliwości i zasoby środowiska / infrastruktura pomocowa /.
4. Ograniczenia rodziny.
5. Dodatkowe cele, które ma osiągnąć rodzina.

Monitorowanie działań będzie dokonywane m.in. poprzez analizę następujących danych:

1. Ilości porad udzielanych przez specjalistów.
2. Ilość interwencji.
3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określonych przyczyn oraz struktury tych rodzin.
4. Liczba rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo.
5. Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej.
6. Liczba dzieci objętych pomocą społeczną.
7. Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną.

Na podstawie powyższych danych każdego roku koordynator programu sporządzać będzie sprawozdanie z realizacji w roku ubiegłym działań przewidzianych w programie.

XIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Na realizację programu w 2018r. przewidziano łączną kwotę 273.892,00 zł w tym m.in. działania z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (20.000,00zł), przeciwdziałania narkomanii (3.000,00 zł), stypendia szkolne (8.000,00zł), dożywianie dzieci (176.892,00 zł), pokrycie kosztów pobytu dzieci w placówce opiekuńczo- wychowawczej (66.000,00 zł).

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr msc. Arkadiusz Knap